

План №7

Тема. Лексикографія

I. Підготуватися до співбесіди за такими теоретичними питаннями:

1. Яке значення має слово «лексикографія»?
2. Що вивчає розділ мовознавства «Лексикографія»? Які є підрозділи в ньому?
3. Що таке словник, які функції він виконує?
4. Коли з'явилися перші словники в українській мові?
5. Як поділяються словники за призначенням і характером викладу матеріалу?
6. У чому полягає відмінність між енциклопедичними та лінгвістичними словниками?
7. На основі чого виділяється така велика кількість різновидів лінгвістичних словників?
8. Який словник став вершиною української лексикографії кінця XIX – початку XX століття?
9. Який різновид словника вважається найціннішою скарбницею мови?
10. Назвіть актуальні аспекти в розвитку сучасної української лексикографії.

II. Виконати завдання:

1. Прочитайте рядки з вірша М. Рильського щодо користування словниками. Чому поет згадує в ньому Б. Грінченка й В. Даля? Свої міркування викладіть письмово у вигляді есе.

*Не бійтесь заглядати у словник –
Це тишиний яр, а не сумне провалля.
Плекайте, як розумний садівник,
Достиглий овоч у Грінченка й Даля.
Не майте гніву до моїх порад
І не лінуйтеся доглядать свій сад.*

2. Ознайомтесь із навчальним посібником Н. Зубець Українська лексикографія другої половини XX – початку XXI століття і підготуйте коротке повідомлення щодо словників, про які вперше дізналися.

Вправи для роботи на занятті

1. Спираючись на знання з лексикології, фразеології, лексикографії, побудуйте асоціативний ряд:

слово → → екологія

2. Поміркуйте, у яких словникових працях можна знайти чи помістити інформацію про слова *ірис*, *донат*, *каплета*, *література*. Від чого залежить характер подання одного й того ж слова у словниках?

Література

1. Основні підручники (відповідні розділи, параграфи), лекційний матеріал. Горошкіна О. «Не бійтесь заглядати у словник...» (лексикографічна робота у 10 класі). *Дивослово*. 2000. № 9. С. 33-35.
2. Дідун Л., Козирєва З. Українська академічна лексикографія: здобутки та перспективи розвитку. *Українська мова*. 2021. №3 (79). С. 54-65.
3. Зубець Н. О. Українська лексикографія другої половини ХХ – початку ХХІ століття: навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2011.
4. Сніжко Н. Концепції новітніх тлумачних словників української мови та проблеми металексикографії. *Українська мова*. 2022. №3 (83). С. 3-24.